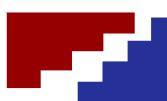

Pilarov barometar hrvatskoga društva

Proleće 2015.

INSTITUT
DRUŠVENIH ZNANOSTI
IVO PILAR
INSTITUTE
OF SOCIAL SCIENCES

barometar.pilar.hr

PILAROV BĀROMETAR HRVATSKOGA DRUŠTVA / PROLJEĆE 2015.

Zagreb, srpanj 2015.

PROJEKT	Pilarov barometar hrvatskoga društva / proljeće 2015.
Voditelj	Ivan Balabanić
Metoda i organizacija	Stanko Rihtar
Izrada upitnika	Andreja Brajša-Žganec
	Josip Burušić
	Drago Čengić
	Ljiljana Dobrovšak
	Ivana Ferić
	Zlatko Hasanbegović
	Ljiljana Kaliterna Lipovčan
	Ivan Markešić
	Goran Milas
	Geran-Marko Miletić
	Boris Mlačić
	Krešimir Peračković
	Stanko Rihtar
	Vlado Šakić
	Jadranka Švarc
Voditelji terenskog dijela istraživanja	Ivan Dević
	Filip Majetić
Oblikovanje i sadržaj PDF dokumenta	Stanko Rihtar

O istraživanju...

Anketno istraživanje *Pilarov barometar hrvatskoga društva* započelo je 2008. godine, ali se zbog pomanjkanja finansijskih sredstava provelo još samo 2009. godine. Zahvaljujući sredstvima Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta Republike Hrvatske namijenjenim trajnoj istraživačkoj djelatnosti Instituta, obnovljeno je 2014., nastavljeno 2015. i nadamo se da će se nadalje redovito provoditi svake godine.

Iako je istraživanje usmjereni prvenstveno na prikupljanje empirijske građe za znanstveno publiciranje, rezultati mogu biti zanimljivi ne samo stručnoj, nego i široj javnosti. Zbog toga su, u jednostavnom obliku, grafički prikazani na web stranici i tablično u ovom dokumentu.

Pilarov barometar tek marginalno obuhvaća probleme na koje su usmjerena istraživanja sličnog naziva (Cro barometar, Cro demoskop, Eurobarometer). Tematski mu je raspon, zbog namjene, drukčiji i širi. Područja će se svake godine mijenjati, uz povremena ponavljanja onih tema koje omogućuju praćenje relevantnih društvenih trendova.

Jedanput godišnje web stranice će se dopunjavati (i, ovisno o količini i vrsti nove građe, preoblikovati) kako bi korisnici na što jednostavniji način mogli doći do potrebnih informacija. Uz to, voljeli bismo da se stranice ne posjećuju samo radi obuhvaćenog sadržaja, nego i da postanu polazište s kojeg se može doći do rezultata drugih javno (online) dostupnih empirijskih istraživanja suvremenog hrvatskoga društva. Stoga Vas pozivamo na suradnju: ako raspolažete takvim rezultatima, a već ste ih javno objavili (primjerice na vlastitoj stranici) ili ste ih spremni podijeliti, kontaktirajte nas. Također, molimo Vas da nam pošaljete poveznice nakon prikazivanja i/ili citiranja ovih rezultata u javnim glasilima i znanstvenoj periodici kako bismo ih s vremenom mogli okupiti u za-seban bibliografski odjeljak.

Kontakti

Sva pitanja o sadržaju i metodi istraživanja, prijedloge za suradnju, bibliografske i ostale poveznice možete poslati na adresu: Stanko.Rihtar@pilar.hr

Uzorak i provedba

Istraživanje je, nakon odobrenja etičkog povjerenstva Instituta, provedeno terenskom usmenom anketom od 19. ožujka do 16. svibnja 2015. na reprezentativnom uzorku punoljetnog stanovništva kojim je obuhvaćeno 1000 osoba.

Uzorak je etapno stratificiran, uz očuvanu proporcionalnost i slučajni izbor jedinica unutar svakog stratuma. Obuhvaćene su sve županije, unutar kojih su naselja razvrstana prema formalnom kriteriju u gradska i ostala. Izbor naselja i broj mikrolokacija (*sample points*) ovisio je o njihovom udjelu u nadređenim stratumima, kućanstva su na svakoj mikrolokaciji izabrana slučajnim sustavnim postupkom s popisa adresa, dok je izbor sugovornika unutar kućanstva provenjen metodom prvog rođendana. Opisanim su načinom uzorkovanja obuhvaćena 102 naselja (143 mikrolokacije) u kojima je provedeno anketiranje. U slučaju da anketiranje nije bilo moguće provesti na zadanim adresama (odbijanje, trajnija odsutnost odgovarajućeg sugovornika) upotrijebljene su zamjenske stambene jedinice na istim mikrolokacijama.

Kako bi se smanjila proporcija neizjašnjavanja na pojedina pitanja i osigurali što je moguće iskreniji odgovori, anketiranim je osobama, osim opisa načina na koji su ušle u uzorak i načina upotrebe rezultata (slučajan izbor kućanstva i njih osobno; statistička analiza isključivo na grupnoj razini), višestruko zajamčena anonimnost odgovora: upitnici nisu potpisivani, imena sugovornika nisu evidentirana a upitnike su sami, nakon razgovora, mogli pomiješati s ostatima koje je anketar imao uz sebe, čime je onemogućeno naknadno povezivanje odgovora i osobe koja ih je dala.

Tijekom anketiranja kontaktirane su 1353 osobe, od kojih je 353 ili 26,1% odbilo sudjelovati. Autoselekcija je izazvala manje odstupanje sociodemografske strukture realiziranog uzorka od populacijskih parametara jedino prema stupnju naobrazbe. Ponderiranje rezultata prema tom kriteriju (od 0,86 do 1,17) nije narušilo proporcionalne omjere ostalih relevantnih sociodemografskih obilježja. Veličina realiziranog uzorka dopušta procjenu populacijskih parametara u rasponu pouzdanosti koji ne prelazi 3,1%, uz rizik u zaključivanju manji od 5%.

U okviru *Pilarovog barometra* periodično će se provoditi različite metodološke analize. U ovom je istraživanju posebna pozornost posvećena odbijanjima (primjenjeni su zasebni protokoli). Rezultati analiza bit će objavljeni u znanstvenoj periodici, a glavni nalazi (uz poveznice na cjelovite tekstove) bit će predviđeni na web stranici.

Upitnik

Osim ad hoc oblikovanih pitanja i mjera, u upitniku je upotrijebljeno nekoliko pitanja iz prethodnih istraživanja Instituta i Europskog društvenog istraživanja (European social survey, ESS). Uz to, uključene su i sljedeće psihologische skale u javnoj upotrebi:

Prerađen Međunarodni indeks dobrobiti (International Well-Being Index) / Cummins, R. A., Eckersley, R., Pallant, J., van Vugt, J., & Misajon, R. (2003). Developing a national index of subjective wellbeing: The Australian Unity Wellbeing Index. *Social Indicators Research*, 64, 159-190.

Prerađen Test životnih orientacija (LOT-R revised Life Orientation Test) / Scheier M, Carver C, Bridges M. (1994). Distinguishing optimism from neuroticism (and trait anxiety, self-mastery, and self-esteem): A reevaluation of the life orientation test. *Journal of Personality and Social Psychology*; 67, 1063-1078.

Mjera stilova regulacije afekta (MARS – Measure of affect regulation styles) / Larsen, R. J., Prizmic, Z. (2004). Affect regulation. U: R. Baumeister i K. Vohs (ur.), *Handbook of self-regulation research* (str. 40-60). New York: Guilford.

Indeks socijalne umreženosti (Social network index) / Cohen, S., Doyle, W. J., Skoner, D. P., Rabin, B. S., and Gwaltney, J. M., Jr. (1997). Social ties and susceptibility to the common cold. *Journal of the American Medical Association*, 277, 1940-1944.

SADRŽAJ ODJELJKA

Percepcija stanja u društvu	Opća situacija	7
	Očekivanja	7
Povjerenje u institucije		8
Dobrobit	Zadovoljstvo životom	13
	Sreća	13
	Osobna dobrobit	14
	Optimizam	17
	Regulacija raspoloženja	19
Zdravlje	Samoprocjena zdravila	21
	Kronične bolesti	22
	Svakodnevno funkcioniranje	22
	Upotreba lijekova	22
	Cijepljenje	23
	Povjerenje u zdravstvo	23
	Upotreba usluga	23
Političke orientacije	Osnovne orientacije	25
	Biračka dinamika	25
Aktualnosti	Branitelji: opći stav	26
	Prosvjed branitelja	27
	Prosvjed i protuprosvjedi	28
	Koncesije i prodaja dobara	28
	Referendumi	29
	Lustracija	29
	Antifašizam	29
	Manjine	30
	Namjere iseljavanja	30
Iseljeništvo i demografija	Iseljeništvo	31
	Demografija	32
Vanjska politika	Članstvo u EU	33
	Međunarodna suradnja	33
	Regionalne preferencije	33
	Odnosi s BiH	34
	Srbija i EU	34
Moral, vrednote, religioznost	Moral	35
	Radne vrednote	36
	Religioznost	37
Socijalni odnosi	Podrška	38
	Starije osobe	42
	Članstvo u udružama	42
	Umreženost	42
Školstvo	Povjerenje u sustav	44
	Iskustva: osnovne škole	44
	Iskustva: srednje škole	47
Mediji	Upotreba	50
	Povjerenje	55
Zanimljivosti	Volontiranje	56
	Meditacija	56
	Privatna inicijativa	56
	Tjelesna masa	56

PERCEPCIJA STANJA U DRUŠTVU

Općenito uzevši, kako biste ocijenili sadašnju situaciju u Hrvatskoj?

1	Vrlo lošom	37,4
2	Uglavnom lošom	45,2
3	Uglavnom dobrom	11,7
4	Vrlo dobrom	2,3
	Ne znam, bez odgovora	3,5

(M = 1,8; SD = 0,74)

Očekujete li da će se Vaša osobna situacija i situacija u društvu u sljedeće dvije-tri godine općenito poboljšati, ostati uglavnom ista ili pogoršati?

Vaša osobna situacija	1	Znatno će se pogoršati	5,9
	2	Donekle će se pogoršati	12,6
	3	Ostat će uglavnom ista	46,0
	4	Donekle će se poboljšati	27,4
	5	Izrazito će se poboljšati	2,6
		Ne mogu procijeniti, bez odgovora	5,6

(M = 3,1; SD = 0,88)

Situacija u Hrvatskoj	1	Znatno će se pogoršati	12,7
	2	Donekle će se pogoršati	16,8
	3	Ostat će uglavnom ista	39,0
	4	Donekle će se poboljšati	22,1
	5	Izrazito će se poboljšati	1,5
		Ne mogu procijeniti, bez odgovora	8,0

(M = 2,8; SD = 1,00)

POVJERENJE U INSTITUCIJE

Koliko imate povjerenja u sljedeće institucije?

Hrvatsku vojsku	0	Uopće nemam povjerenja	4,9
	1		3,1
	2		5,3
	3		8,7
	4		6,5
	5		16,2
	6		12,0
	7		12,8
	8		11,5
	9		5,7
	10	Imam potpuno povjerenje	8,1
	11	Ne znam, bez odgovora	5,3

(M = 5,6; SD = 2,69)

Crkvu	0	Uopće nemam povjerenja	11,1
	1		5,0
	2		5,7
	3		7,3
	4		8,8
	5		14,5
	6		8,4
	7		9,5
	8		8,6
	9		6,1
	10	Imam potpuno povjerenje	12,2
	11	Ne znam, bez odgovora	2,9

(M = 5,2; SD = 3,16)

POVJERENJE U INSTITUCIJE

Koliko imate povjerenja u sljedeće institucije?

Predsjednicu RH	0	Uopće nemam povjerenja	11,5
	1		6,3
	2		6,6
	3		8,8
	4		7,3
	5		15,1
	6		7,5
	7		8,5
	8		7,7
	9		4,5
	10	Imam potpuno povjerenje	10,4
	11	Ne znam, bez odgovora	5,9

(M = 4,9; SD = 3,15)

Policiju	0	Uopće nemam povjerenja	8,1
	1		5,2
	2		10,0
	3		12,7
	4		12,5
	5		16,7
	6		9,9
	7		8,7
	8		7,5
	9		2,5
	10	Imam potpuno povjerenje	4,0
		Ne znam, bez odgovora	2,1

(M = 4,5; SD = 2,61)

POVJERENJE U INSTITUCIJE

Koliko imate povjerenja u sljedeće institucije?

Europski parlament	0	Uopće nemam povjerenja	11,2
	1		5,7
	2		10,0
	3		12,1
	4		10,8
	5		16,6
	6		9,7
	7		7,3
	8		5,6
	9		1,7
	10	Imam potpuno povjerenje	2,0
		Ne znam, bez odgovora	7,4
		(M = 4,1; SD = 2,56)	
Pravosuđe	0	Uopće nemam povjerenja	18,5
	1		7,6
	2		16,2
	3		15,5
	4		9,9
	5		12,3
	6		6,7
	7		4,6
	8		3,0
	9		1,2
	10	Imam potpuno povjerenje	1,3
		Ne znam, bez odgovora	3,3
		(M = 3,2; SD = 2,46)	

POVJERENJE U INSTITUCIJE

Koliko imate povjerenja u sljedeće institucije?

Hrvatski Sabor	0	Uopće nemam povjerenja	26,7
	1		10,9
	2		14,2
	3		14,8
	4		10,1
	5		11,2
	6		3,8
	7		2,0
	8		1,6
	9		0,3
	10	Imam potpuno povjerenje	1,1
		Ne znam, bez odgovora	3,1
		(M = 2,5; SD = 2,28)	

Vladu RH	0	Uopće nemam povjerenja	29,1
	1		11,9
	2		16,8
	3		15,3
	4		6,6
	5		7,4
	6		3,5
	7		3,3
	8		2,0
	9		0,9
	10	Imam potpuno povjerenje	1,2
	11	Ne znam, bez odgovora	1,9
		(M = 2,4; SD = 2,37)	

POVJERENJE U INSTITUCIJE

Koliko imate povjerenja u sljedeće institucije?

Političke stranke	0	Uopće nemam povjerenja	33,5
	1		14,2
	2		15,3
	3		13,2
	4		7,4
	5		7,0
	6		2,3
	7		2,0
	8		1,8
	9		0,3
	10	Imam potpuno povjerenje	0,6
	11	Ne znam, bez odgovora	2,5

(M = 2,0; SD = 2,17)

DOBROBIT

Koliko ste zadovoljni svojim životom u cijelini?

0	Uopće nisam zadovoljan/zadovoljna 0	2,3
1		0,8
2		2,4
3		3,5
4		5,2
5		14,3
6		12,3
7		19,8
8		20,7
9		9,9
10	Izrazito sam zadovoljan/zadovoljna 10	8,1
11	Ne znam, bez odgovora	0,7

(M = 6,6; SD = 2,23)

Općenito govoreći, koliko se osjećate sretnim/sretnom?

0	Uopće nisam sretan/sretna 0	1,2
1		0,9
2		1,8
3		3,6
4		4,5
5		11,4
6		12,1
7		17,4
8		19,7
9		13,7
10	Izrazito sam sretan/sretna 10	12,5
11	Ne znam, bez odgovora	1,0

(M = 7,0; SD = 2,20)

DOBROBIT

Koliko ste zadovoljni sljedećim pojedinostima u svom životu?*

Odnosima s drugim ljudima	0	Uopće nisam zadovoljan/zadovoljna	1,1
	1		0,6
	2		1,7
	3		2,6
	4		3,6
	5		9,0
	6		7,8
	7		14,5
	8		21,1
	9		17,4
	10	Izrazito sam zadovoljan/zadovoljna	20,1
		Ne znam, bez odgovora	0,5
		(M = 7,5; SD = 2,20)	

Pripadnošću zajednici u kojoj živite	0	Uopće nisam zadovoljan/zadovoljna	1,9
	1		0,8
	2		1,7
	3		4,4
	4		5,3
	5		11,3
	6		9,5
	7		13,6
	8		19,5
	9		12,5
	10	Izrazito sam zadovoljan/zadovoljna	18,3
		Ne znam, bez odgovora	1,2
		(M = 7,1; SD = 2,41)	

* Prilagođen International Well-Being Index. Više u odjeljku Metoda.

DOBROBIT

Koliko ste zadovoljni sljedećim pojedinostima u svom životu?

Osjećajem sigurnosti	0	Uopće nisam zadovoljan/zadovoljna	3,2
	1		1,3
	2		2,6
	3		4,8
	4		4,1
	5		14,7
	6		10,6
	7		14,4
	8		19,4
	9		10,9
	10	Izrazito sam zadovoljan/zadovoljna	13,3
		Ne znam, bez odgovora	0,7
		(M = 6,7; SD = 2,51)	

Svojim zdravljem	0	Uopće nisam zadovoljan/zadovoljna	2,4
	1		2,2
	2		4,1
	3		5,8
	4		7,1
	5		12,2
	6		9,0
	7		14,7
	8		16,7
	9		10,5
	10	Izrazito sam zadovoljan/zadovoljna	15,2
		Ne znam, bez odgovora	0,1
		(M = 6,5; SD = 2,63)	

DOBROBIT

Koliko ste zadovoljni sljedećim pojedinostima u svom životu?

Onim što postižete u životu	0	Uopće nisam zadovoljan/zadovoljna	2,6
	1		2,0
	2		3,5
	3		7,0
	4		6,6
	5		13,9
	6		12,0
	7		17,2
	8		18,3
	9		8,7
	10	Izrazito sam zadovoljan/zadovoljna	7,5
		Ne znam, bez odgovora	0,7
		(M = 6,2; SD = 2,44)	

Osjećajem sigurnosti u budućnosti

0	Uopće nisam zadovoljan/zadovoljna	4,8
1		2,4
2		5,9
3		7,9
4		6,6
5		17,1
6		11,3
7		11,3
8		14,1
9		7,2
10	Izrazito sam zadovoljan/zadovoljna	7,3
	Ne znam, bez odgovora	4,1
	(M = 5,7; SD = 2,67)	

Koliko ste zadovoljni sljedećim pojedinostima u svom životu?

Svojim životnim standardom	0	Uopće nisam zadovoljan/zadovoljna	4,5
	1		3,8
	2		6,4
	3		10,1
	4		10,4
	5		17,1
	6		14,0
	7		14,3
	8		11,5
	9		3,7
	10	Izrazito sam zadovoljan/zadovoljna	3,0
		Ne znam, bez odgovora	1,1
(M = 5,2; SD = 2,44)			

Koliko se slažete ili ne slažete sa sljedećim tvrdnjama?*

Općenito gledajući, očekujem da mi se dogodi više dobrih stvari nego loših	1	Uopće se ne slažem	3,1
	2	Djelomično se ne slažem	6,4
	3	Niti se slažem, niti neslažem	20,3
	4	Djelomično se slažem	28,5
	5	Potpuno se slažem	37,9
		Ne znam, bez odgovora	3,8
(M = 4,0; SD = 1,08)			
Uvijek sam optimističan/na u pogledu svoje budućnosti	1	Uopće se ne slažem	3,1
	2	Djelomično se ne slažem	8,9
	3	Niti se slažem, niti neslažem	20,4
	4	Djelomično se slažem	31,2
	5	Potpuno se slažem	34,3
		Ne znam, bez odgovora	2,2
(M = 3,9; SD = 1,09)			

* LOT-R, revidiran *Life Orientation Test*. Više u odjeljku *Metoda*.

Koliko se slažete ili ne slažete sa sljedećim tvrdnjama?

U nesigurnim vremenima obično očekujem najbolje

1	Uopće se ne slažem	8,0
2	Djelomično se ne slažem	10,2
3	Niti se slažem, niti ne slažem	25,4
4	Djelomično se slažem	32,6
5	Potpuno se slažem	20,4
	Ne znam, bez odgovora	3,0

(M = 3,5; SD = 1,18)

Ako nešto u mom životu može krenuti po zlu, krenut će

1	Uopće se neslažem	14,4
2	Djelomično se ne slažem	16,8
3	Niti se slažem, niti ne slažem	28,0
4	Djelomično se slažem	23,0
5	Potpuno se slažem	12,8
	Ne znam, bez odgovora	5,0

(M = 3,0; SD = 1,25)

Rijetko očekujem da stvari idu po mome

1	Uopće se ne slažem	11,2
2	Djelomično se ne slažem	21,4
3	Niti se slažem, niti ne slažem	31,7
4	Djelomično se slažem	22,6
5	Potpuno se slažem	9,0
	Ne znam, bez odgovora	4,1

(M = 3,0; SD = 1,14)

Rijetko očekujem da će mi se dogoditi dobre stvari

1	Uopće se ne slažem	17,7
2	Djelomično se ne slažem	25,0
3	Niti se slažem, niti ne slažem	26,0
4	Djelomično se slažem	18,9
5	Potpuno se slažem	7,6
	Ne znam, bez odgovora	4,8

(M = 2,7; SD = 1,20)

DOBROBIT

Koliko koristite određena ponašanja kako biste poboljšali negativno raspoloženje?
Molimo odgovorite u rasponu od 1 (Uopće ne) do 7 (Redovito).*

Razmišljam o pozitivnim stvarima u životu	1 Uopće ne	2,1
	2	2,5
	3	9,2
	4	13,9
	5	23,5
	6	22,7
	7 Redovito	25,6
	Bez odgovora	0,5

(M = 5,3; SD = 1,51)

Poduzimam korake i aktivnosti kako bih riješio/la situaciju koja me dovela u negativno raspoloženje	1 Uopće ne	3,3
	2	3,4
	3	8,9
	4	17,9
	5	24,7
	6	21,4
	7 Redovito	19,6
	Bez odgovora	1,0

(M = 5,0; SD = 1,54)

Uključujem se u ugodne aktivnosti	1 Uopće ne	8,7
	2	5,8
	3	13,2
	4	18,0
	5	22,0
	6	15,4
	7 Redovito	16,5
	Bez odgovora	0,4

(M = 4,5; SD = 1,79)

* MARS, *Measure of Affect Regulation Styles*. Više u odjeljku *Metoda*.

DOBROBIT

Koliko koristite određena ponašanja kako biste poboljšali negativno raspoloženje?

Iskazujem svoje osjećaje vezane uz situaciju koja me dovela u negativno raspoloženje

1	Uopće ne	5,5
2		5,5
3		15,0
4		21,8
5		22,6
6		15,1
7	Redovito	13,5
	Bez odgovora	1,1

(M = 4,5; SD = 1,64)

Izbjegavam razmišljati i povlačim se iz takve situacije

1	Uopće ne	23,1
2		19,6
3		19,0
4		17,0
5		10,3
6		4,9
7	Redovito	4,4
	Bez odgovora	1,5

(M = 3,0; SD = 1,70)

Ne poduzimam ništa posebno

1	Uopće ne	24,4
2		20,1
3		19,4
4		16,0
5		10,0
6		4,4
7	Redovito	4,5
	Bez odgovora	1,4

(M = 3,0; SD = 1,70)

ZDRAVLJE

Kako biste opisali svoje FIZIČKO zdravlje na ljestvici od 0 (Vrlo loše) do 10 (Odlično)?

0	Vrlo loše	1,7
1		1,4
2		2,0
3		4,8
4		6,7
5		10,3
6		8,7
7		14,0
8		20,4
9		13,5
10	Odlično	16,2
Ne znam, bez odgovora		0,2
(M = 7,0; SD = 2,44)		

Kako biste opisali svoje PSIHIČKO zdravlje na ljestvici od 0 (Vrlo loše) do 10 (Odlično)?

0	Vrlo loše	1,0
1		0,8
2		2,1
3		3,1
4		4,6
5		8,4
6		7,4
7		13,7
8		19,3
9		16,5
10	Odlično	22,8
Ne znam, bez odgovora		0,4
(M = 7,5; SD = 2,30)		

ZDRAVLJE

Bolujete li od neke kronične bolesti? Pod "kroničnom bolesti" mislimo na zdravstveni problem koji je trajao, ili se očekuje da će potrajati, barem šest mjeseci.

1	Ne	71,4
2	Da	28,1
	Bez odgovora	0,5

Tijekom posljednja 4 tjedna, koliko su Vas određeni fizički problemi (npr. slabost, bolovi, poteškoće u kretanju ili nešto slično) ograničavali u uobičajenim svakodnevnim aktivnostima?

1	Uopće ne	38,0
2	U manjoj mjeri	31,2
3	Umjерено	17,0
4	Prilično	10,7
5	Izrazito	3,0
	Bez odgovora	0,1

(M = 2,1; SD = 1,12)

Tijekom posljednja 4 tjedna, koliko su Vas emocionalne poteškoće (poput lošeg raspoloženja, uznemirenosti, tjeskobe, stresa i slično) ograničavale u uobičajenim svakodnevnim aktivnostima?

1	Uopće ne	38,7
2	U manjoj mjeri	33,2
3	Umjерено	17,0
4	Prilično	8,7
5	Izrazito	2,1
	Bez odgovora	0,2

(M = 2,0; SD = 1,06)

Jeste li tijekom posljednjih mjesec dana uzimali neki lijek ili lijekove koje Vam je propisao liječnik?

1	Ne	53,4
2	Da, ali ne duže od desetak dana	16,0
3	Da, duže od desetak dana	30,3
	Bez odgovora	0,3

ZDRAVLJE

Kad bi, prema kalendaru obaveznog cijepljenja, Vaše dijete sutra trebalo cijepiti, što biste učinili?
(Ako niste roditelj ili nemate malo dijete, pokušajte se zamisliti u toj ulozi.)

1	Odobrio/la bih cijepljenje svog djeteta	68,5
2	Odobrio/la bih cijepljenje nekim, ne i svim propisanim cjepivima	19,2
3	Odbio/la bih cijepiti svoje dijete	10,4
	Bez odgovora	1,9

Koliko Vi osobno imate povjerenja u sustav zdravstva?

Nula znači da uopće nemate povjerenja, a 10 da imate potpuno povjerenje.

0	Uopće nemam povjerenja	5,7
1		2,9
2		5,4
3		7,8
4		6,4
5		17,0
6		13,4
7		13,1
8		12,9
9		6,4
10	Imam potpuno povjerenje	7,4
	Ne znam, bez odgovora	1,6

(M = 5,6; SD = 2,68)

Kad ste posljednji put zbog neke svoje potrebe:

bili kod liječnika opće ili obiteljske medicine	1	U posljednjih 12 mjeseci	65,7
	2	Prije više od 12 mjeseci	25,3
	3	Nikad	1,7
	4	Ne znam, ne sjećam se	7,1
		Bez odgovora	0,2

Kad ste posljednji put zbog neke svoje potrebe:

bili kod liječnika specijalista	1	U posljednjih 12 mjeseci	42,3
	2	Prije više od 12 mjeseci	35,1
	3	Nikad	8,4
	4	Ne znam, ne sjećam se	13,8
Bez odgovora			0,4
bili kod stomatologa (zubara)	1	U posljednjih 12 mjeseci	45,3
	2	Prije više od 12 mjeseci	39,6
	3	Nikad	2,9
	4	Ne znam, ne sjećam se	11,4
Bez odgovora			0,8
bili kod ginekologa (žene, n=517)	1	U posljednjih 12 mjeseci	39,6
	2	Prije više od 12 mjeseci	39,6
	3	Nikad	3,6
	4	Ne znam, ne sjećam se	12,0
Bez odgovora			4,9
bili kod alternativnog liječnika ili izlječitelja	1	U posljednjih 12 mjeseci	4,5
	2	Prije više od 12 mjeseci	10,0
	3	Nikad	71,0
	4	Ne znam, ne sjećam se	10,7
Bez odgovora			3,7
proveli barem jednu noć na liječenju ili promatranju u bolnici	1	U posljednjih 12 mjeseci	11,4
	2	Prije više od 12 mjeseci	35,0
	3	Nikad	35,4
	4	Ne znam, ne sjećam se	15,9
Bez odgovora			2,2

POLITIČKE ORIJENTACIJE

U politici se obično spominje "lijevo" i "desno". Gdje biste sebe smjestili na ljestvici na kojoj nula znači "izrazito lijevo", pet "centar" (ni lijevo ni desno), a 10 "izrazito desno"?

0	Izrazito lijevo	2,9
1		1,6
2		1,9
3		4,7
4		5,1
5		26,7
6		6,5
7		7,9
8		7,6
9		5,0
10	Izrazito desno	6,1
	Bez odgovora	24,0

(M = 5,7; SD = 2,41)

Kad bi se sad raspisali izbori, kako biste glasovali u odnosu na prethodne?

1	Za istu opciju	21,0
2	Za drugu opciju	4,3
3	Glasovao/la sam na prošlim izborima, sad ne bih	17,4
4	Nisam glasovao/la na prošlim izborima, sad bih	4,6
5	Ne bih se odazvao/la, bez odgovora	52,7

AKTUALNOSTI

Rasprave o braniteljima i njihovo ulozi u društvu često su prisutne u javnosti. Koliko je, prema Vašem mišljenju, točno sljedeće:

register branitelja trebalo je objaviti	1	Potpuno netočno	3,7
	2	Uglavnom netočno	2,7
	3	Ni točno ni netočno	8,6
	4	Uglavnom točno	17,5
	5	Potpuno točno	51,8
		Ne znam, bez odgovora	15,8
		(M = 4,3; SD = 1,07)	

branitelji su zaslužni za uspostavu neovisne i demokratske Hrvatske	1	Potpuno netočno	2,2
	2	Uglavnom netočno	2,6
	3	Ni točno ni netočno	8,2
	4	Uglavnom točno	30,5
	5	Potpuno točno	47,5
		Ne znam, bez odgovora	8,9
		(M = 4,3; SD = 0,92)	

mnogo je „lažnih“ branitelja	1	Potpuno netočno	1,1
	2	Uglavnom netočno	3,2
	3	Ni točno ni netočno	11,8
	4	Uglavnom točno	25,4
	5	Potpuno točno	45,6
		Ne znam, bez odgovora	12,9
		(M = 4,3; SD = 0,92)	

branitelji su doživjeli mnoge nepravde	1	Potpuno netočno	3,8
	2	Uglavnom netočno	6,0
	3	Ni točno ni netočno	20,3
	4	Uglavnom točno	29,5
	5	Potpuno točno	28,9
		Ne znam, bez odgovora	11,6
		(M = 3,8; SD = 1,09)	

Rasprave o braniteljima i njihovo ulozi u društvu često su prisutne u javnosti. Koliko je, prema Vašem mišljenju, točno sljedeće:

u okviru finansijskih mogućnosti država vodi brigu o braniteljima koja odgovara njihovim zaslugama

1	Potpuno netočno	6,0
2	Uglavnom netočno	12,4
3	Ni točno ni netočno	20,5
4	Uglavnom točno	27,0
5	Potpuno točno	20,3
	Ne znam, bez odgovora	13,8

(M = 3,5; SD = 1,20)

mnogi prema braniteljima osjećaju netrpeljivost

1	Potpuno netočno	6,0
2	Uglavnom netočno	9,2
3	Ni točno ni netočno	26,5
4	Uglavnom točno	27,5
5	Potpuno točno	13,6
	Ne znam, bez odgovora	17,4

(M = 3,4; SD = 1,11)

trebalo bi izjednačiti društveni položaj veterana iz II. svjetskog i Domovinskog rata

1	Potpuno netočno	17,2
2	Uglavnom netočno	12,1
3	Ni točno ni netočno	19,4
4	Uglavnom točno	11,2
5	Potpuno točno	10,0
	Ne znam, bez odgovora	30,0

(M = 2,8; SD = 1,36)

Višemjesečni prosvjed branitelja i invalida Domovinskog rata pred njihovim ministarstvom u Zagrebu česta je politička tema. Prema Vašem mišljenju, je li prosvjed opravdan ili nije?

1	Uopće nije opravdan	30,1
2	Djelomično nije opravdan	11,9
3	Djelomično je opravdan	26,0
4	Potpuno je opravdan	14,0
	Ne znam, bez odgovora	17,9

(M = 2,3; SD = 1,13)

U javnosti se može čuti da su prosvjed branitelja i protuprosvjedi organizirani radi ostvarenja stranačkih ciljeva. Slažete li se s tim tvrdnjama?

1	Prosvjed je organiziran radi ostvarenja ciljeva HDZ-a	22,2
2	Prosvjed je organiziran radi ostvarenja ciljeva neke druge stranke	4,1
3	Ne slažem se s tom tvrdnjom	25,6
	Ne znam	48,1
1	Protuprosvjedi su organizirani radi ostvarenja ciljeva SDP-a	8,8
2	Protuprosvjedi su organizirani radi ostvarenja ciljeva neke druge stranke	3,5
3	Ne slažem se s tom tvrdnjom	21,3
	Ne znam	66,4

Često se govori o davanju u koncesiju ili o prodaji državnih dobara. Prema Vašem mišljenju, što bi trebalo učiniti sa sljedećim dobrima?

Izvori vode	1	Zadržati u državnom vlasništvu	88,7
	2	Davati u koncesiju	5,9
	3	Prodavati	2,0
		Ne znam, bez odgovora	3,3
Šume i šumsko bogatstvo	1	Zadržati u državnom vlasništvu	85,5
	2	Davati u koncesiju	9,0
	3	Prodavati	2,2
		Ne znam, bez odgovora	3,3
Poljoprivredno zemljište	1	Zadržati u državnom vlasništvu	71,4
	2	Davati u koncesiju	20,4
	3	Prodavati	4,8
		Ne znam, bez odgovora	3,4
Jadranski otoci	1	Zadržati u državnom vlasništvu	85,5
	2	Davati u koncesiju	8,0
	3	Prodavati	2,7
		Ne znam, bez odgovora	3,8

U Hrvatskoj je već provedeno nekoliko referendumu o različitim pitanjima. Jeste li Vi za ili protiv sljedećeg:

eksploracije nafte u Jadranskom moru	1 Za	30,4
	2 Protiv	52,8
	Ne znam, bez odgovora	16,8
davanja autocesta u koncesiju	1 Za	18,3
	2 Protiv	68,5
	Ne znam, bez odgovora	13,2
uvodenja preferencijalnog glasovanja	1 Za	59,9
	2 Protiv	15,7
	Ne znam, bez odgovora	24,3
pretvaranja postojećeg zakona o braniteljima u ustavni zakon	1 Za	37,4
	2 Protiv	26,6
	Ne znam, bez odgovora	36,0

Nakon izručenja Perkovića i Mustaća Njemačkoj u Hrvatskoj se ponovo raspravlja o tome treba li zabraniti obnašanje odgovornih političkih dužnosti onima koji su to činili za vrijeme komunizma (ilustraciji). Što Vi mislite, treba li obnašanje političkih dužnosti zabraniti:

1 dužnosnicima iz doba komunizma	6,5
2 pripadnicima tadašnjih tajnih službi	4,6
3 jednima i drugima	25,6
4 samo onima koji su nakon osamostaljenja djelovali protiv Hrvatske	19,1
5 nikome	7,0
ne znam, bez odgovora	37,1

Osim boraca iz II. svjetskog rata, danas u Hrvatskoj postoje pojedinci i skupine koje se nazivaju antifašistima. Prema Vašem mišljenju, jesu li oni:

...demokratski orijentirani i tolerantni prema drukčijim političkim opredjeljenjima	1 Da	9,1
	2 Ni da, ni ne	25,5
	3 Ne	27,0
	Ne znam, bez odgovora	38,4
...doprinos razvoju demokracije u Hrvatskoj	1 Da	10,4
	2 Ni da, ni ne	23,9
	3 Ne	29,4
	Ne znam, bez odgovora	36,2

Osim boraca iz II. svjetskog rata, danas u Hrvatskoj postoje pojedinci i skupine koje se nazivaju antifašistima. Prema Vašem mišljenju, jesu li oni:

...u službi postizanja stranačkih ciljeva	1	Da	26,7
	2	Ni da, ni ne	23,1
	3	Ne	11,1
Ne znam, bez odgovora			39,1
...skloni isticanju političkih podjela koje pripadaju prošlosti	1	Da	35,5
	2	Ni da, ni ne	20,0
	3	Ne	8,3
Ne znam, bez odgovora			36,3

Prema Vašem mišljenju, imaju li u Hrvatskoj nacionalne manjine dovoljno ili nedovoljno prava?

1	Sve imaju manje prava nego što bi trebalo	12,1
2	Sve imaju onoliko prava koliko treba	44,9
3	Sve imaju više prava nego što bi trebalo	15,3
4	Srbi	1,5
5	Romi	1,9
6	Ostale	0,6
7	Srbi	2,8
8	Romi	2,9
9	Ostale	0,6
Ne znam, ne mogu ocijeniti		17,4

Planirate li u skorije vrijeme napustiti Hrvatsku i otići živjeti u inozemstvo?

1	Uopće ne planiram, svakako želim ostati	60,7
2	Ponekad razmišljam o tome	22,9
3	Često razmišljam o tome	10,9
4	Planiram, svakako želim otići u inozemstvo	4,9
Bez odgovora		0,6

(M = 1,6; SD = 0,87)

ISELJENIŠTVO I DEMOGRAFIJA

Od uspostave hrvatske države raspravlja se o ulozi i značenju hrvatskog iseljeništva. Koliko su, prema Vašem mišljenju, točne sljedeće tvrdnje?

Trebalo bi pozvati iseljenike na povratak u što većem broju

1	Potpuno netočno	9,8
2	Uglavnom netočno	9,4
3	Ni točno ni netočno	23,1
4	Uglavnom točno	20,2
5	Potpuno točno	15,9
	Ne znam, bez odgovora	21,6

(M = 3,3; SD = 1,27)

Hrvatska se prema iseljeništvu odnosila s punim uvažavanjem njihove uloge u uspostavi samostalnosti

1	Potpuno netočno	6,5
2	Uglavnom netočno	10,9
3	Ni točno ni netočno	27,4
4	Uglavnom točno	19,9
5	Potpuno točno	9,1
	Ne znam, bez odgovora	26,1

(M = 3,2; SD = 1,11)

Hrvatsko iseljeništvo zaslužno je za obranu i uspostavu samostalne Hrvatske

1	Potpuno netočno	13,9
2	Uglavnom netočno	15,0
3	Ni točno ni netočno	22,9
4	Uglavnom točno	20,0
5	Potpuno točno	8,1
	Ne znam, bez odgovora	20,2

(M = 2,9; SD = 1,24)

Hrvatska je dovoljno koristila gospodarske potencijale iseljeništva

1	Potpuno netočno	11,5
2	Uglavnom netočno	20,2
3	Ni točno ni netočno	24,2
4	Uglavnom točno	11,5
5	Potpuno točno	6,4
	Ne znam, bez odgovora	26,3

(M = 2,7; SD = 1,16)

ISELJENIŠTVO I DEMOGRAFIJA

Izumiranje hrvatskog stanovništva spada među velike društvene probleme.
Što mislite, koliko ublažavanje tog problema ovisi o:

gospodarskom oporavku zemlje	1	Uopće ne ovisi	1,6
	2	Uglavnom ne ovisi	3,0
	3	Niti ovisi, niti ne ovisi	8,7
	4	Uglavnom ovisi	26,3
	5	Izrazito ovisi	51,2
		Ne znam, bez odgovora	9,2
		(M = 4,4; SD = 0,91)	

političkoj volji	1	Uopće ne ovisi	4,8
	2	Uglavnom ne ovisi	7,6
	3	Niti ovisi, niti ne ovisi	16,5
	4	Uglavnom ovisi	28,2
	5	Izrazito ovisi	30,5
		Ne znam, bez odgovora	12,5
		(M = 3,8; SD = 1,16)	

povratku iseljeništva	1	Uopće ne ovisi	8,8
	2	Uglavnom ne ovisi	13,1
	3	Niti ovisi, niti ne ovisi	25,2
	4	Uglavnom ovisi	20,8
	5	Izrazito ovisi	16,8
		Ne znam, bez odgovora	15,3
		(M = 3,3; SD = 1,24)	

dozvoljavanju useljavanja stranaca iz manje razvijenih zemalja	1	Uopće ne ovisi	21,3
	2	Uglavnom ne ovisi	18,2
	3	Niti ovisi, niti ne ovisi	22,3
	4	Uglavnom ovisi	14,2
	5	Izrazito ovisi	5,8
		Ne znam, bez odgovora	18,2
		(M = 2,6; SD = 1,24)	

VANJSKA POLITIKA

Nakon dvije godine članstva u EU-u kakav bi položaj, prema Vašem mišljenju, ubuduće bio najbolji za Hrvatsku?

1	Da ostane u EU-u	61,2
2	Da napusti EU	20,0
3	Ne znam, bez odgovora	18,8

Navedite zemlje s kojima bi Hrvatska, prema Vašem mišljenju, trebala razvijati posebno bliske odnose.
(Otvoreno pitanje, moguće više odgovora)

Njemačka	39,0
Austrija	13,4
SAD	11,3
Švicarska	7,8
Italija	7,0
Slovenija	5,3
Francuska	4,7
BiH	4,3
Srbija	3,6
Kanada	3,2
Kina	3,2
Mađarska	3,0
Ostalo (pojedinačno manje od 3%)	16,4

S kojim bi susjednim dijelom Europe Hrvatska trebala najviše surađivati?

1	Sa srednjoeuropskim zemljama	54,8
2	S mediteranskim zemljama	11,5
3	Sa zemljama tzv. Zapadnog Balkana	9,2
4	Nešto drugo	2,6
Ne znam, bez odgovora		21,9

VANJSKA POLITIKA

S ozbirom na to da Hrvati spadaju među konstitutivne narode u BiH, kakav bi odnos Hrvatska trebala imati prema toj državi?

1	Isti kao prema svakoj drugoj	54,0
2	Podržavati BiH u cijelini više od ostalih država	17,0
3	Posebno podržavati samo Hrvate u BiH	16,4
	Ne znam, bez odgovora	12,7

EU je započela pristupne pregovore sa Srbijom. Kako bi se Hrvatska trebala ponašati?

1	Bezuvjetno podržavati pristupanje Srbije	6,8
2	Podržavati pristupanje Srbije uz blaže kriterije od onih koji su postavljeni Hrvatskoj	4,6
3	Podržavati pristupanje uz iste kriterije	35,0
4	Podržavati pristupanje uz strože kriterije	26,2
5	Otežavati pristupanje Srbije neovisno o ispunjavanju kriterija	12,5
	Ne znam, bez odgovora	14,9

(M = 3,4; SD = 1,06)

MORAL, VREDNOTE, RELIGIOZNOST

Navest ćemo Vam nekoliko tvrdnji koje opisuju svakodnevno ponašanje, doživljavanje i uvjerenja različitih ljudi. Molimo Vas da za svaku tvrdnju procijenite u kojoj se mjeri s njom slažete ili ne slažete.

Često me zaprepasti količina zla
koje ljudi čine

1	Nimalo se ne slažem	1,0
2	Uglavnom se ne slažem	3,2
3	Niti se slažem, niti ne slažem	12,7
4	Uglavnom se slažem	28,0
5	Potpuno se slažem	51,4
	Ne znam, bez odgovora	3,7

(M = 4,3; SD = 0,90)

Časno ponašanje najvažnija je
čovjekova osobina

1	Nimalo se neslažem	0,7
2	Uglavnom se ne slažem	3,0
3	Niti se slažem, niti ne slažem	13,8
4	Uglavnom se slažem	34,6
5	Potpuno se slažem	43,8
	Ne znam, bez odgovora	4,2

(M = 4,2; SD = 0,86)

Čovjek uvijek treba sam sebi biti najvažniji

1	Nimalo se ne slažem	9,7
2	Uglavnom se ne slažem	14,1
3	Niti se slažem, niti ne slažem	25,5
4	Uglavnom se slažem	25,0
5	Potpuno se slažem	22,0
	Ne znam, bez odgovora	3,7

(M = 3,4; SD = 1,26)

U našem se društву previše pažnje
posvećuje ugroženim skupinama

1	Nimalo se ne slažem	16,3
2	Uglavnom se ne slažem	25,7
3	Niti se slažem, niti ne slažem	30,6
4	Uglavnom se slažem	14,1
5	Potpuno se slažem	5,4
	Ne znam, bez odgovora	7,8

(M = 2,6; SD = 1,12)

MORAL, VREDNOTE, RELIGIOZNOST

Neovisno o tome jeste li zaposleni molimo Vas da zamislite da tražite posao kakav biste željeli.
Što bi Vam od sljedećeg pritom bilo važnije, a što manje važno: (Odgovori osoba mlađih od 70 godina, n=872)

imati sigurno zaposlenje 1 Nevažno 1,4

2 Malo važno 0,7

3 Srednje važno 4,8

4 Prilično važno 22,9

5 Izrazito važno 69,0

Ne znam, bez odgovora 1,2

(M = 4,6; SD = 0,74)

uz posao imati dovoljno vremena
za privatni život i obitelj 1 Nevažno 1,4

2 Malo važno 1,7

3 Srednje važno 7,9

4 Prilično važno 33,8

5 Izrazito važno 53,2

Ne znam, bez odgovora 2,0

(M = 4,4; SD = 0,82)

imati visoka primanja 1 Nevažno 1,7

2 Malo važno 2,0

3 Srednje važno 16,5

4 Prilično važno 35,3

5 Izrazito važno 42,3

Ne znam, bez odgovora 2,1

(M = 4,2; SD = 0,90)

imati posao koji Vam omogućuje inicijativu 1 Nevažno 1,5

2 Malo važno 3,5

3 Srednje važno 18,4

4 Prilično važno 31,9

5 Izrazito važno 40,5

Ne znam, bez odgovora 4,2

(M = 4,1; SD = 0,94)

MORAL, VREDNOTE, RELIGIOZNOST

Neovisno o tome jeste li zaposleni molimo Vas da zamislite da tražite posao kakav biste željeli.
Što bi Vam od sljedećeg pritom bilo važnije, a što manje važno: (Odgovori osoba mlađih od 70 godina, n=872)

Imati posao koji pruža dobre prilike za usavršavanje	1	Nevažno	1,9
	2	Malо važno	4,0
	3	Srednje važno	18,4
	4	Prilično važno	30,6
	5	Izrazito važno	41,3
		Ne znam, bez odgovora	3,8
		(M = 4,1; SD = 0,98)	

Bez obzira na to pripadate li nekoj određenoj vjeroispovijesti, što biste rekli koliko ste religiozni?
(Odgovori na ljestvici od 0 – Uopće nisam do 10 – Vrlo sam religiozan/na).

0	Uopće nisam religiozan/na	4,5
1		2,1
2		2,4
3		4,4
4		5,7
5		15,2
6		11,0
7		13,4
8		15,8
9		9,1
10	Vrlo sam religiozan/na	11,7
	Bez odgovora	4,7
	(M = 6,3; SD = 2,64)	

SOCIJALNI ODNOŠI

Koliko se slažete ili ne slažete sa sljedećim tvrdnjama?

Molimo odgovorite u rasponu od 1 (Uopće se ne slažem) do 7 (Potpuno se slažem).*

Moja obitelj mi se stvarno trudi pomagati (Obitelj)	1 Uopće se ne slažem	0,7
	2	1,5
	3	2,6
	4	8,0
	5	14,2
	6	24,6
	7 Potpuno se slažem	47,8
	Bez odgovora	0,5

(M = 6,0; SD = 1,27)

Emocionalnu pomoć i podršku koju trebam dobivam od obitelji (Obitelj)	1 Uopće se ne slažem	1,3
	2	1,5
	3	3,6
	4	7,9
	5	15,2
	6	24,7
	7 Potpuno se slažem	45,5
	Bez odgovora	0,2

(M = 5,9; SD = 1,35)

Mogu pričati o svojim problemima sa svojom obitelji (Obitelj)	1 Uopće se ne slažem	1,7
	2	2,4
	3	3,9
	4	8,4
	5	16,6
	6	24,5
	7 Potpuno se slažem	42,2
	Bez odgovora	0,3

(M = 5,8; SD = 1,43)

* MSPSS, Multidimensional Scale of Perceived Social Support. Više u odjeljku Metoda.

Koliko se slažete ili ne slažete sa sljedećim tvrdnjama?

Obitelj mi je spremna pomoći pri donošenju odluka (Obitelj)	1	Uopće se ne slažem	1,6
	2		1,7
	3		3,4
	4		8,3
	5		14,5
	6		24,9
	7	Potpuno se slažem	45,0
		Bez odgovora	0,5
		(M = 5,9; SD = 1,38)	

Postoji osoba koja je pokraj mene kad mi treba (Značajni drugi)	1	Uopće se neslažem	1,4
	2		1,2
	3		4,6
	4		8,6
	5		15,9
	6		21,2
	7	Potpuno se slažem	46,7
		Bez odgovora	0,5
		(M = 5,9; SD = 1,39)	

Postoji osoba s kojom mogu dijeliti radost i tugu (Značajni drugi)	1	Uopće se ne slažem	1,1
	2		1,2
	3		3,8
	4		8,7
	5		14,3
	6		21,4
	7	Potpuno se slažem	48,9
		Bez odgovora	0,4
		(M = 6,0; SD = 1,35)	

SOCIJALNI ODNOŠI

Koliko se slažete ili ne slažete sa sljedećim tvrdnjama?

Imam osobu koja mi je pravi izvor utjehe (Značajni drugi)	1	Uopće se ne slažem	1,3
	2		2,1
	3		4,1
	4		8,2
	5		16,0
	6		22,2
	7	Potpuno se slažem	45,7
		Bez odgovora	0,4
		(M = 5,9; SD = 1,40)	

Postoji osoba u mom životu koja se brine o mojim osjećajima (Značajni drugi)	1	Uopće se ne slažem	3,0
	2		1,7
	3		3,6
	4		10,3
	5		17,5
	6		20,9
	7	Potpuno se slažem	42,5
		Bez odgovora	0,5
		(M = 5,7; SD = 1,51)	

Prijatelji mi se stvarno trude pomagati (Prijatelji)	1	Uopće se ne slažem	1,0
	2		1,7
	3		4,0
	4		12,6
	5		23,2
	6		25,5
	7	Potpuno se slažem	31,4
		Bez odgovora	0,5
		(M = 5,6; SD = 1,33)	

SOCIJALNI ODNOŠI

Koliko se slažete ili ne slažete sa sljedećim tvrdnjama?

Mogu računati na prijatelje
kad stvari krenu loše
(Prijatelji)

1 Uopće se ne slažem 1,3

2 2,0

3 4,1

4 11,8

5 21,7

6 26,3

7 Potpuno se slažem 32,6

Bez odgovora 0,3

(M = 5,6; SD = 1,37)

Imam prijatelje s kojima mogu dijeliti
radost i tugu
(Prijatelji)

1 Uopće se ne slažem 1,2

2 2,0

3 3,7

4 10,3

5 19,7

6 24,7

7 Potpuno se slažem 37,7

Bez odgovora 0,7

(M = 5,7; SD = 1,37)

Mogu pričati o svojim problemima
sa svojim prijateljima
(Prijatelji)

1 Uopće se ne slažem 1,2

2 1,5

3 4,4

4 9,8

5 20,6

6 24,5

7 Potpuno se slažem 37,7

Bez odgovora 0,4

(M = 5,7; SD = 1,36)

SOCIJALNI ODNOŠI

SOCIJALNA PODRŠKA: prosječne skalne vrijednosti po dimenzijama

Obitelj	(M = 5,9; SD = 1,24)
Značajni drugi	(M = 5,9; SD = 1,26)
Prijatelji	(M = 5,7; SD = 1,24)

Mislite li da bi za starije ljudе bilo najbolje da žive:

1	među osobama iste generacije (npr. u umirovljeničkom domu)	28,6
2	u samostalnom kućanstvu (uz kućnu njegu ako je potrebna)	27,2
3	zajedno s djecom i njihovim obiteljima	32,4
	ne znam, bez odgovora	11,8

Jeste li Vi osobno član/članica neke udruge (nevladine organizacije) ili ste ikada bili?

1	Nisam	90,4
2	Član/članica sam, ali ne aktivan/aktivna	3,9
3	Aktivan sam član/članica kao volonter	2,9
4	Aktivan sam profesionalan član/članica	0,4
	Bez odgovora	2,5

S koliko ste od navedenih osoba kontaktirali tijekom posljednja dva tjedna? (Navedene osobe u 12 uloga)*

Broj aktivnih uloga	0	0,2
	1	1,0
	2	5,4
	3	12,7
	4	19,5
	5	23,9
	6	17,1
	7	13,7
	8	4,8
	9	1,3
	10	0,5
	11	0,0
	12	0,0

* Social network index. Više u odjeljku Metoda

S koliko ste od navedenih osoba kontaktirali tijekom posljednja dva tjedna? (Navedene osobe u 12 uloga)*

Broj kontakata po ulogama	0-10	40,3
	11-20	34,5
	21-30	13,7
	31-40	5,0
	41 i više	6,5
"Broj aktivnih ""ugniježdenih"" mreža"	0	16,7
	1	31,6
	2	23,9
	3	19,4
	4	6,1
	5	1,8
	6	0,4
	7	0,1
	8	0,0

SOCIJALNA UMREŽENOST: prosjeci po dimenzijama

Aktivne uloge	0-12	5
Ukupan broj kontakata		17
Aktivne "ugniježdene" uloge	0-8	2

Aktivne uloge: najmanje jednom u posljednja dva tjedna kontaktirana osoba u nekoj od sljedećih (12) uloga: dječa koja žive odvojeno, roditelji koji žive odvojeno, roditelji bračnog ili životnog partnera koji žive odvojeno, rođaci koji žive odvojeno, prijatelji, članovi crkvene (duhovne) zajednice, kolege i nastavnici u obrazovnim ustanovama, kolege i suradnici na poslu, susjedi, članovi volonterskih udruga i članovi ostalih udruga i grupa.

ŠKOLSTVO

Koliko Vi osobno imate povjerenja u školski sustav?

Nula znači da uopće nemate povjerenja, a 10 da imate potpuno povjerenje.

0	Uopće nemam povjerenja	4,0
1		3,0
2		4,1
3		7,6
4		8,0
5		15,7
6		12,1
7		13,4
8		14,1
9		7,3
10	Imam potpuno povjerenje	8,3
	Ne znam, bez odgovora	2,5

(M = 5,9; SD = 2,62)

Kad je riječ o OSNOVNOJ školi koju pohađaju ili su (tijekom posljednjih pet godina) pohađala Vaša djeca, koliko ste zadovoljni sljedećim: (ako su pohađala više škola, molimo navedite ukupni ili opći dojam):

mogućnošću kontaktiranja učitelja/nastavnika telefonom, elektroničkom poštom ili slično	1	Vrlo nezadovoljan/na	4,3
	3	Uglavnom nezadovoljan/na	12,1
	3	Uglavnom zadovoljan/na	37,3
	4	Vrlo zadovoljan/na	33,9
		Ne znam, bez odgovora	12,4

(M = 3,2; SD = 0,84)

povratnim informacijama koje ste dobivali preko informativke ili na sličan pisani način o Vašem djetetu	1	Vrlo nezadovoljan/na	4,2
	3	Uglavnom nezadovoljan/na	10
	3	Uglavnom zadovoljan/na	44,9
	4	Vrlo zadovoljan/na	30,5
		Ne znam, bez odgovora	10,4

(M = 3,1; SD = 0,79)

ŠKOLSTVO

Kad je riječ o OSNOVNOJ školi koju pohađaju ili su (tijekom posljednjih pet godina) pohađala Vaša djeca, koliko ste zadovoljni sljedećim:

količinom i kvalitetom informacija koju ste mogli dobiti tijekom predviđenih informacija (termina konzultacija)	1 Vrlo nezadovoljan/na	3,6
	3 Uglavnom nezadovoljan/na	9,5
	3 Uglavnom zadovoljan/na	45,5
	4 Vrlo zadovoljan/na	30
	Ne znam, bez odgovora	11,4
	(M = 3,1; SD = 0,77)	

mogućnostima razgovara i kontakata s ravnateljem, stručnim suradnicima ili administracijom škole	1 Vrlo nezadovoljan/na	5,5
	3 Uglavnom nezadovoljan/na	11,3
	3 Uglavnom zadovoljan/na	39,7
	4 Vrlo zadovoljan/na	30
	Ne znam, bez odgovora	13,5
	(M = 3,1; SD = 0,85)	

kontaktima s roditeljima druge djece koja pohađaju istu školu vezanim uz pitanja školovanja	1 Vrlo nezadovoljan/na	3,1
	3 Uglavnom nezadovoljan/na	11,8
	3 Uglavnom zadovoljan/na	50,1
	4 Vrlo zadovoljan/na	21,1
	Ne znam, bez odgovora	13,9
	(M = 3,0; SD = 0,73)	

potporom i savjetima o odgoju i školovanju koji su Vam osigurali stručnjaci škole	1 Vrlo nezadovoljan/na	6
	3 Uglavnom nezadovoljan/na	15,5
	3 Uglavnom zadovoljan/na	48,2
	4 Vrlo zadovoljan/na	17,5
	Ne znam, bez odgovora	12,8
	(M = 2,9; SD = 0,80)	

školskim radionicama, roditeljskim sastancima i drugim zajedničkim roditeljskim aktivnostima u školi	1 Vrlo nezadovoljan/na	5,9
	3 Uglavnom nezadovoljan/na	15,5
	3 Uglavnom zadovoljan/na	47,2
	4 Vrlo zadovoljan/na	19,1
	Ne znam, bez odgovora	12,3
	(M = 2,9; SD = 0,81)	

ŠKOLSTVO

Kad je riječ o OSNOVNOJ školi koju pohađaju ili su (tijekom posljednjih pet godina) pohađala Vaša djeca, koliko ste zadovoljni sljedećim:

količinom i vrstom domaćih zadaća koje su djeca trebala obaviti kod kuće

1	Vrlo nezadovoljan/na	6,8
3	Uglavnom nezadovoljan/na	18,4
3	Uglavnom zadovoljan/na	42,1
4	Vrlo zadovoljan/na	19,7
	Ne znam, bez odgovora	12,9
	(M = 2,9; SD = 0,86)	

stupnjem u kojem Vas je škola poticala da se uključite u njezine aktivnosti općenito

1	Vrlo nezadovoljan/na	8,5
3	Uglavnom nezadovoljan/na	16,7
3	Uglavnom zadovoljan/na	44,5
4	Vrlo zadovoljan/na	15
	Ne znam, bez odgovora	15,3
	(M = 2,8; SD = 0,85)	

stupnjem u kojem ste kao roditelj mogli utjecati na odluke koje su se donosile u školi

1	Vrlo nezadovoljan/na	10,8
3	Uglavnom nezadovoljan/na	23,6
3	Uglavnom zadovoljan/na	37,8
4	Vrlo zadovoljan/na	15,3
	Ne znam, bez odgovora	12,5
	(M = 2,7; SD = 0,91)	

stupnjem u kojem je škola roditelje uključivala u planiranje pojedinih školskih aktivnosti

1	Vrlo nezadovoljan/na	14,1
3	Uglavnom nezadovoljan/na	16,6
3	Uglavnom zadovoljan/na	42,6
4	Vrlo zadovoljan/na	17,1
	Ne znam, bez odgovora	9,6
	(M = 2,7; SD = 0,95)	

stupnjem u kojem su roditelji mogli sudjelovati (volontiranjem i slično) u nastavi

1	Vrlo nezadovoljan/na	9,9
3	Uglavnom nezadovoljan/na	19,7
3	Uglavnom zadovoljan/na	43,4
4	Vrlo zadovoljan/na	9,9
	Ne znam, bez odgovora	17
	(M = 2,6; SD = 0,84)	

ŠKOLSTVO

Kad je riječ o SREDNJOJ školi koju pohađaju ili su (tijekom posljednjih pet godina) pohađala Vaša djeca, koliko ste zadovoljni sljedećim: (ako su pohađala više škola, molimo navedite ukupni ili opći dojam):

količinom i kvalitetom informacija koju ste mogli dobiti tijekom predviđenih informacija (termina konzultacija)

1	Vrlo nezadovoljan/na	3,3
3	Uglavnom nezadovoljan/na	7,4
3	Uglavnom zadovoljan/na	39,9
4	Vrlo zadovoljan/na	33,3
	Ne znam, bez odgovora	16,1

(M = 3,2; SD = 0,77)

mogućnošću kontaktiranja nastavnika telefonom, elektroničkom poštom ili slično

1	Vrlo nezadovoljan/na	3,8
3	Uglavnom nezadovoljan/na	11
3	Uglavnom zadovoljan/na	32
4	Vrlo zadovoljan/na	35,8
	Ne znam, bez odgovora	17,3

(M = 3,2; SD = 0,84)

povratnim informacijama koje ste dobivali preko informativke ili na sličan pisani način o Vašem djetetu

1	Vrlo nezadovoljan/na	3,8
3	Uglavnom nezadovoljan/na	9,5
3	Uglavnom zadovoljan/na	43
4	Vrlo zadovoljan/na	28,1
	Ne znam, bez odgovora	15,6

(M = 3,1; SD = 0,78)

mogućnostima razgovara i kontakata s ravnateljem, stručnim suradnicima ili administracijom škole

1	Vrlo nezadovoljan/na	3,2
3	Uglavnom nezadovoljan/na	14,9
3	Uglavnom zadovoljan/na	38,3
4	Vrlo zadovoljan/na	25,8
	Ne znam, bez odgovora	17,8

(M = 3,1; SD = 0,81)

potporom i savjetima o odgoju i školovanju koji su Vam osigurali stručnjaci škole

1	Vrlo nezadovoljan/na	5,5
3	Uglavnom nezadovoljan/na	15,2
3	Uglavnom zadovoljan/na	35,6
4	Vrlo zadovoljan/na	24,8
	Ne znam, bez odgovora	18,9

(M = 3,0; SD = 0,88)

ŠKOLSTVO

Kad je riječ o SREDNJOJ školi koju pohađaju ili su (tijekom posljednjih pet godina) pohađala Vaša djeca, koliko ste zadovoljni sljedećim:

količinom i vrstom domaćih zadaća koje su djeca trebala obaviti kod kuće

1	Vrlo nezadovoljan/na	5,5
3	Uglavnom nezadovoljan/na	13,4
3	Uglavnom zadovoljan/na	43,6
4	Vrlo zadovoljan/na	18,3
	Ne znam, bez odgovora	19,2

(M = 2,9; SD = 0,81)

školskim radionicama, roditeljskim sastancima i drugim zajedničkim roditeljskim aktivnostima u školi

1	Vrlo nezadovoljan/na	7,8
3	Uglavnom nezadovoljan/na	14,5
3	Uglavnom zadovoljan/na	43,9
4	Vrlo zadovoljan/na	20,5
	Ne znam, bez odgovora	13,4

(M = 2,9; SD = 0,87)

kontaktima s roditeljima druge djece koja pohađaju istu školu vezanim uz pitanja školovanja

1	Vrlo nezadovoljan/na	6
3	Uglavnom nezadovoljan/na	14,4
3	Uglavnom zadovoljan/na	44,6
4	Vrlo zadovoljan/na	15
	Ne znam, bez odgovora	19,9

(M = 2,9; SD = 0,81)

stupnjem u kojem je škola roditelje uključivala u planiranje pojedinih školskih aktivnosti

1	Vrlo nezadovoljan/na	8,6
3	Uglavnom nezadovoljan/na	17,8
3	Uglavnom zadovoljan/na	41,3
4	Vrlo zadovoljan/na	16,3
	Ne znam, bez odgovora	16

(M = 2,8; SD = 0,88)

stupnjem u kojem Vas je škola poticala da se uključite u njezine aktivnosti općenito

1	Vrlo nezadovoljan/na	10,7
3	Uglavnom nezadovoljan/na	17,6
3	Uglavnom zadovoljan/na	35,2
4	Vrlo zadovoljan/na	15,1
	Ne znam, bez odgovora	21,4

(M = 2,7; SD = 0,94)

ŠKOLSTVO

Kad je riječ o SREDNJOJ školi koju pohađaju ili su (tijekom posljednjih pet godina) pohađala Vaša djeca, koliko ste zadovoljni sljedećim:

stupnjem u kojem ste kao roditelj mogli utjecati na odluke koje su se donosile u školi	1 Vrlo nezadovoljan/na	9,6
	3 Uglavnom nezadovoljan/na	19,5
	3 Uglavnom zadovoljan/na	38,8
	4 Vrlo zadovoljan/na	13,1
	Ne znam, bez odgovora	19

(M = 2,7; SD = 0,88)

stupnjem u kojem su roditelji mogli sudjelovati (volontiranjem i slično) u nastavi	1 Vrlo nezadovoljan/na	9,7
	3 Uglavnom nezadovoljan/na	22
	3 Uglavnom zadovoljan/na	37,4
	4 Vrlo zadovoljan/na	13,2
	Ne znam, bez odgovora	17,8

(M = 2,7; SD = 0,89)

Koliko često i s kojim ciljem pratite medije?

Za informiranje o društvenim i političkim aktualnostima (vijesti, tematske emisije)

Televizija

1	Nikad	3,5
2	Rijetko	14,3
3	Povremeno	23,7
4	Često	28,3
5	Svakodnevno	29,4
	Bez odgovora	0,9

(M = 3,7; SD = 1,15)

Za informiranje u potrošačke svrhe

Televizija

1	Nikad	10,7
2	Rijetko	29,7
3	Povremeno	29,2
4	Često	17,1
5	Svakodnevno	12,0
	Bez odgovora	1,3

(M = 2,9; SD = 1,18)

Za učenje i obrazovanje

Televizija

1	Nikad	13,3
2	Rijetko	27,6
3	Povremeno	29,8
4	Često	17,2
5	Svakodnevno	11,1
	Bez odgovora	1,1

(M = 2,8; SD = 1,19)

Za zabavu (humor, filmovi, glazba, sport...)

Televizija

1	Nikad	2,6
2	Rijetko	8,0
3	Povremeno	21,7
4	Često	35,9
5	Svakodnevno	30,9
	Bez odgovora	0,9

(M = 3,9; SD = 1,03)

Koliko često i s kojim ciljem pratite medije?

Za praćenje religijskih sadržaja 1 Nikad 30,4

Televizija 2 Rijetko 30,2

3 Povremeno 20,6

4 Često 10,0

5 Svakodnevno 7,3

Bez odgovora 1,4

(M = 2,3; SD = 1,22)

Za informiranje o društvenim i političkim aktualnostima (vijesti, tematske emisije) 1 Nikad 20,1

2 Rijetko 23,7

Radio 3 Povremeno 22,2

4 Često 16,7

5 Svakodnevno 16,1

Bez odgovora 1,2

(M = 2,8; SD = 1,36)

Za informiranje u potrošačke svrhe 1 Nikad 28,5

Radio 2 Rijetko 31,8

3 Povremeno 22,0

4 Često 8,4

5 Svakodnevno 7,9

Bez odgovora 1,3

(M = 2,3; SD = 1,21)

Za učenje i obrazovanje 1 Nikad 34,1

Radio 2 Rijetko 31,4

3 Povremeno 19,4

4 Često 7,6

5 Svakodnevno 6,4

Bez odgovora 1,1

(M = 2,2; SD = 1,18)

Koliko često i s kojim ciljem pratite medije?

Za zabavu (humor, glazba, sport...)

Radio	1	Nikad	14,4
	2	Rijetko	17,5
	3	Povremeno	23,0
	4	Često	22,0
	5	Svakodnevno	22,3

Bez odgovora 0,7

(M = 3,2; SD = 1,36)

Za praćenje religijskih sadržaja

Radio	1	Nikad	45,8
	2	Rijetko	26,0
	3	Povremeno	15,4
	4	Često	5,3
	5	Svakodnevno	6,3

Bez odgovora 1,2

(M = 2,0; SD = 1,19)

Za informiranje o društvenim i političkim aktualnostima (vijesti, tematski članci)

Tisak	1	Nikad	16,5
	2	Rijetko	22,1
	3	Povremeno	23,6
	4	Često	18,2
	5	Svakodnevno	18,5

Bez odgovora 1,2

(M = 3,0; SD = 1,35)

Za informiranje u potrošačke svrhe

Tisak	1	Nikad	22,4
	2	Rijetko	29,8
	3	Povremeno	23,9
	4	Često	13,9
	5	Svakodnevno	8,9

Bez odgovora 1,0

(M = 2,6; SD = 1,23)

Koliko često i s kojim ciljem pratite medije?

Za učenje i obrazovanje	1	Nikad	30,1
Tisak	2	Rijetko	28,0
	3	Povremeno	22,6
	4	Često	10,5
	5	Svakodnevno	7,5
		Bez odgovora	1,3

(M = 2,4; SD = 1,23)

Za zabavu (humor, razbibriga, sport...)	1	Nikad	18,0
Tisak	2	Rijetko	23,0
	3	Povremeno	26,0
	4	Često	20,3
	5	Svakodnevno	11,7
		Bez odgovora	1,0

(M = 2,8; SD = 1,27)

Za praćenje religijskih sadržaja	1	Nikad	44,5
Tisak	2	Rijetko	26,7
	3	Povremeno	16,8
	4	Često	5,6
	5	Svakodnevno	5,1
		Bez odgovora	1,2

(M = 2,0; SD = 1,15)

Za informiranje o društvenim i političkim aktualnostima (vijesti, tematski sadržaji)	1	Nikad	30,8
Internet	2	Rijetko	10,3
	3	Povremeno	14,8
	4	Često	16,9
	5	Svakodnevno	25,2
		Bez odgovora	1,9

(M = 3,0; SD = 1,60)

Koliko često i s kojim ciljem pratite medije?

Za informiranje u potrošačke svrhe 1 Nikad 32,2

Internet 2 Rijetko 18,2

3 Povremeno 16,7

4 Često 14,9

5 Svakodnevno 16,1

Bez odgovora 1,9

(M = 2,6; SD = 1,48)

Za učenje i obrazovanje 1 Nikad 32,8

Internet 2 Rijetko 11,3

3 Povremeno 14,8

4 Često 17,0

5 Svakodnevno 22,3

Bez odgovora 1,8

(M = 2,8; SD = 1,58)

Za zabavu (humor, filmovi, glazba, sport...) 1 Nikad 28,4

Internet 2 Rijetko 8,4

3 Povremeno 11,2

4 Često 19,6

5 Svakodnevno 30,6

Bez odgovora 1,8

(M = 3,2; SD = 1,63)

Za praćenje religijskih sadržaja 1 Nikad 55,2

Internet 2 Rijetko 19,3

3 Povremeno 9,9

4 Često 5,8

5 Svakodnevno 8,0

Bez odgovora 1,9

(M = 1,9; SD = 1,27)

Koliko vjerujete pojedinim medijima?

(Izdvojeni odgovori onih koji medije prate s ciljem političkog informiranja)

Televiziji (n=939)	1	Nimalo, vrlo malo	13,9
	2	Donekle	42,1
	3	Prilično	35,6
	4	Potpuno	5,4
		Ne znam, bez odgovora	3,0
	(M = 2,4; SD = 0,78)		
Radiju (n=775)	1	Nimalo, vrlo malo	12,4
	2	Donekle	40,0
	3	Prilično	35,8
	4	Potpuno	6,2
		Ne znam, bez odgovora	5,6
	(M = 2,5; SD = 0,77)		
Tisku (n=799)	1	Nimalo, vrlo malo	16,9
	2	Donekle	44,0
	3	Prilično	28,1
	4	Potpuno	5,4
		Ne znam, bez odgovora	5,7
	(M = 2,3; SD = 0,79)		
Internetu (n=653)	1	Nimalo, vrlo malo	14,3
	2	Donekle	28,4
	3	Prilično	32,3
	4	Potpuno	7,0
		Ne znam, bez odgovora	18,0
	(M = 2,6; SD = 0,80)		

Jeste li tijekom posljednjih 12 mjeseci volontirali?

1	Niti jednom	87,1
2	Jednom	6,3
3	Nekoliko puta	4,6
4	Najmanje jednom mjesečno	0,6
5	Najmanje jednom tjedno	1,4

(M = 1,2; SD = 0,69)

Prakticirate li bilo koji oblik meditacije (meditacija, joga, tai chi)?

1	Nikad	70,7
2	Vrlo rijetko (jednom mjesečno)	11,5
3	Rijetko (jednom tjedno)	6,0
4	Ponekad (više puta tjedno)	6,4
5	Često (manje od 20 minuta dnevno)	1,8
6	Vrlo često (više od 20 minuta dnevno)	2,2
	Bez odgovora	1,5

(M = 1,6; SD = 1,19)

Ako ga nemate, razmišljate li o pokretanju vlastitog posla (privatnog biznisa)?

Nezaposleni	1	Ne	72,4
	2	Da	24,8
	3	Bez odgovora	2,8
Ostali	1	Ne	68,1
	2	Da	17,4
	3	Bez odgovora	14,5

Možete li nam reći koliko ste visoki i teški? (Prikaz prosječnih rezultata)

Muškarci: visina (cm)	178,5
Žene: visina (cm)	166,3
Muškarci: težina (kg)	83,3
Žene: težina (kg)	68,1
ITM muškarci	26,12
ITM žene	24,67

ITM (Indeks tjelesne mase, eng. BMI) = težina (kg) / kvadrirana visina (m).

Manje od 20 (18,5) – pothranjenost; 20 do 25 – idealna težina; više od 25 – prekomjerna tjelesna masa.

Varijabilitet

Prikaz rezultata na web stranici namijenjen je široj javnosti i radi toga je rasterećen tehničkih pojedinosti, uključujući varijabilitet. Ipak, treba podsjetiti da rezultati dobiveni na uzorcima nisu egzaktni pokazatelji, oni su procjene raspona u kojem se kreću populacijske vrijednosti. Ako je istraživanje metodološki korektno provedeno na nepristrano izabranom i realiziranom uzorku, tada preciznost procjene populacijskih vrijednosti ovisi o varijabilitetu pojave koja se ispituje i veličini uzorka.

Za ilustraciju, ako je rezultat (iskazan u obliku postotka) dobiven na jednostavnom slučajnom uzorku veličine 1000, pri proporciji od 50% varijabilitet je najveći i populacijska vrijednost nalazi se (u 95% slučajeva) u rasponu 50% +/- 3,1%. Porastom razlika među proporcijama raspon se simetrično smanjuje i pri rezultatu, primjerice, 10% ili 90% iznosi 10 (90)% +/- 1,9%.

Budući da pri interpretaciji anketnih rezultata ne treba zanemariti ni moguće izvore pristranosti (autoselekcija, suzdržavanje od odgovora na pojedina pitanja, socijalna poželjnost odgovaranja), na male se razlike ne treba osvrтati, neovisno o tome je li riječ o postotcima ili prosjecima. Iako i takve razlike na velikim uzorcima mogu doseći razinu statističke značajnosti (pogotovo ako su brojne), one su više teorijski nego praktično relevantne (i u znanstvenoj se literaturi, uz statističku značajnost, često oslanja i na veličinu učinka, tzv. effect size). Stoga pozornost treba usmjeriti na izraženje razlike, grupiranja, jasne i dosljedne trendove, kako pri osvrtu na pojedinačne rezultate, tako i pri interpretaciji usporedbi na web stranici.

Usporedbe (web stranica)

Zbog prethodno navedenih razloga, kao i zbog toga što uspoređeni rezultati nisu dio istog istraživanja (iako su sva provedena na reprezentativnim uzorcima), usporedbe su ilustrativne i na stranici su prikazane grafički, bez navođenja egzaktnih brojčanih pokazatelja.

Dio rezultata iz ovog istraživanja uspoređen je s nalazima prethodnih anketa Instituta (Pilarov barometar iz 2014. godine, ESS iz 2010. godine). Sva su istraživanja provedena na nezavisnim, ekvivalentno izabranim reprezentativnim uzorcima punoljetnog stanovništva.

Znanstvena literatura

Za citiranje u znanstvenoj literaturi molimo upotrijebite sljedeći format (prilagođen pravilima koje propisuju pojedine publikacije):

Pilarov barometar hrvatskoga društva (2015), Zagreb: Institut društvenih znanosti Ivo Pilar.
Dostupno na <http://barometar.pilar.hr>

Javna glasila

Pri navođenju rezultata u javnim glasilima trebalo bi se pridržavati profesionalnih kodeksa koje propisuju strukovne organizacije WAPOR (World Association of Public Opinion Research) i ESOMAR (European Society for Opinion and Marketing Research). Rukovodeći se glavnim smjernicama, prilikom prikaza rezultata anketnih istraživanja općenito trebalo bi navesti:

- a. naziv organizacije koja je provela istraživanje i (eventualno) naručitelja;
- b. statistički univerzum (tko je anketiran);
- c. veličinu i teritorijalni obuhvat realiziranog uzorka;
- d. razdoblje u kojem je provedeno anketiranje;
- e. vrstu ili način izbora uzorka (slučajni, kvotni i slično);
- f. način prikupljanja podataka (vrstu ankete: terenska, telefonska, online i slično);
- g. informaciju o tome jesu li rezultati ponderirani i prema kojim kriterijima (pogotovo ako su uzorci neproporcionalno stratificirani);
- h. egzaktan format pitanja.

Najkraći preporučeni format, prilagođen elektroničkim medijima, trebao bi sadržavati informacije od a do f. Primjerice, u slučaju ovog istraživanja:

Istraživanje je proveo Institut Pilar terenskom usmenom anketom u razdoblju od 25. ožujka do 10. svibnja 2015., na nacionalno reprezentativnom, slučajnom uzorku punoljetnog stanovništva kojim je obuhvaćeno 1000 osoba na 143 lokacije.

Detaljnije informacije o načinu prenošenja rezultata, uz jednostavno objašnjen doseg i ograničenja ankete kao metode, mogu se naći na sljedećoj adresi:

http://www.esomar.org/uploads/public/knowledge-and-standards/codes-and-guidelines/WAPOR-ESOMAR_Guidelines.pdf